*Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. C. Guzun)*
*Dosarul nr. 3a-751/24 (2-22177240-02-3a-09072024)*

**D E C I Z I E**

11 decembrie 2024 mun. Chișinău

**Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău**

Completul de Contencios Administrativ în componența:

| | |
|---|---|
| Preşedintele completului, judecătorul | Mîra Ghenadie |
| Judecătorii | Braga Angela și Sîrbu Victoria |
| Grefier | Negrei Corina |

examinând în ședință publică, apelul declarat de IP Compania „Teleradio-Moldova" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de IP Compania „Teleradio-Moldova" către Consiliul Audiovizualului, cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile,

**C O N S T A T Ă :**

**Pretențiile reclamantului:**

La data de 04 decembrie 2022 IP Compania „Teleradio-Moldova" s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ către Consiliul Audiovizualului, cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

În motivarea acțiunii depuse a indicat că, în cadrul şedinţei din 02.12.2022, Consiliul Audiovizualului a admis parţial petiţia Tauber Marinei, deputată în Parlamentul Republicii Moldova şi petiţia SC "Telesistem" TV SRL cu privire la pretinse derogări de la legislaţie, admise de postul public de televiziune Moldova 1, fondat de IP Compania „Teleradio-Moldova".

În consecință, Consiliul Audiovizualului a sancţionat IP Compania „Teleradio-Moldova" cu două avertizări publice. La data de 02.12.2022, Consiliul Audiovizualului a expediat în adresa IP Compania „Teleradio-Moldova", prin intermediul poştei electronice, scrisoarea nr. 1742 prin care a informat despre aplicarea sancţiunilor şi despre obligaţia privind difuzarea textului acestor sancţiuni în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei, sonor şi/sau vizual, de cel puţin 3 ori, în orele de maximă audienţă, din care o dată în principalul program audiovizual de ştiri.

Deasemenea, prin scrisoarea remisă la 02.12.2022, Consiliul Audiovizualului a solicitat prezentarea unui raport privind data şi ora difuzării textului sancţiunii, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoştinţă a „prezentei decizii". Reţine că până la moment, IP Compania „Teleradio-Moldova" nu i-a fost prezentată decizia Consiliului

Audiovizualului din 02.12.2022, prin care furnizorul public de servicii media a fost sancţionat cu două avertizări publice şi a fost obligat să difuzeze textul sancţiunilor în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancţiunii, sonor şi/sau vizual, de cel puţin 3 ori, în orele de maximă audienţă, din care o dată în principalul program audiovizual de ştiri.

Cu referire la solicitările privind anularea deciziei Consiliului Audiovizualului din 02.12.2022 şi scrisorii Consiliului Audiovizualului nr. 1742 din 02.12.2022, reţine următoarele.

Prin scrisoarea nr. 1647 din 15.11.2022 Consiliul Audiovizualului a remis în adresa IP Compania „Teleradio-Moldova" petiţia SC "Telesistem" TV SRL, prin care invocă pretinse derogări de la legislaţie, admise de postul public de televiziune Moldova 1, în cadrul difuzării unui reportaj la data de 04.11.2022. Consiliul audiovizualului a solicitat IP Compania „Teleradio-Moldova" prezentarea răspunsului la petiţie în termen de 02 zile de la data recepţionării acesteia.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 1660 din 18.11.2022 Consiliul audiovizualului a remis în adresa IP Compania „Teleradio-Moldova" petiţia Marinei Tauber, deputată în Parlamentul Republicii Moldova, prin care invocă pretinse derogări de la legislaţie, admise de postul public de televiziune Moldova 1, la difuzarea a patru reportaje la data de 02.11.2022 şi 04.11.2022. Consiliul audiovizualului a solicitat IP Compania „Teleradio-Moldova" prezentarea răspunsului la petiţie în termen de 03 zile de la data recepţionării acesteia.

Prin răspunsurile nr. 02-10/610 din 17.11.2022 şi nr. 02-10/611 din 24.11.2022, IP Compania „Teleradio-Moldova" a informat Consiliul audiovizualului despre netemeinicia petiţiilor SC Telesistem TV SRL şi a Marinei Tauber, şi a solicitat respingerea acestora ca neîntemeiate.

În cadrul şedinţei din 02.12.2022, Consiliul Audiovizualului a admis parţial petiţia Marinei Tauber, deputată în Parlamentul Republicii Moldova şi petiţia SC Telesistem TV SRL cu privire la pretinse derogări de la legislaţie, admise de postul public de televiziune Moldova 1, fondat de IP Compania„Teleradio-Moldova", în consecinţă, Consiliul Audiovizualului a sancţionat IP Compania „Teleradio- Moldova" cu două avertizări publice şi a obligat-o să difuzeze textul sancţiunilor în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancţiunii, sonor şi/sau vizual, de cel puţin 3 ori, în orele de maximă audienţă, din care o dată în principalul program audiovizual de ştiri.

Despre decizia adoptată, IP Compania „Teleradio-Moldova" a fost informată prin scrisoarea Consiliului Audiovizualului nr. 1742 din 02.12.2022, recepţionată la aceeaşi dată prin intermediul poştei electronice. Reţine că până la moment, decizia contestată, nu i-a fost adusă la cunoştinţă IP Compania „Teleradio-Moldova". Decizia Consiliului audiovizualului din 02.12.2022 şi scrisoarea nr. 1647 din 15.11.2022 sunt abuzive şi neîntemeiate, prin urmare IP Compania „Teleradio-Moldova", solicită instanţei de judecată suspendarea executării actului administrativ individual defavorabil, cu ulterioara anulare integrală a acestora. Reţine că la adoptarea actelor administrative contestate, autoritatea emitentă nu a luat în considerare ansamblul circumstanţelor relevante cauzei,

nu şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege şi nu a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar.

Astfel, prin răspunsul din 17.11.2022, IP Compania „Teleradio-Moldova” a informat Consiliul audiovizualului că Reportajul la care se face referire în petiţia SC Telesistem TV SRL, difuzat la postul public de televiziune “Moldova 1” în data de 4 noiembrie 2022 a fost preluat de pe site-ul “Ziarului de Gardă” (httDs://mvw.zdg.mMmportante/un-cetatean-rus-noul-Droprietar-la-primul-in-moldova-si-aceent-tv-televiziuni-afiliate-din-aceasta-toamna-lui-ilansor/?fbclid^IwAR2PEgolV9mMvEYU91TIWUEYgxh4iWcg8ZvqrB6voBi7iEvEvTOC2IP62QAV ).

Acest fapt a fost precizat de reporter în cadrul reportajului, fiind respectate prevederile art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale. Informaţia publicată în articol, despre faptul că posturile de televiziune „Primul în Moldova” şi „Accent TV”, au un nou fondator este confirmată de documente oficiale, emise de instituţii de stat din Republica Moldova şi Federaţia Rusă.

În aceste circumstanțe, solicitarea poziției instituției vizate nu era necesară, iar reputaţia SC Telesistem TV SRL nu a fost în nici o măsură lezată de reportajul difuzat în cadrul emisiunii “Mesager”, care nu a conţinut nici o acuzaţie şi nici aluzii neprobate. În ştire a fost reflecată poziţia autorului articolului din „Ziarul de Gradă”, dna Natalia Zaharescu, care explică faptul că au fost verificate datele din Registrul persoanelor juridice din Federaţia Rusă şi în rezultat s-a constatat că această companie, SC ”Telesistem” TV SRL are un nou proprietar – compania rusă „диаманд эстейт”, care este deţinută sută la sută de un cetățean al Federației Ruse.

Informaţia despre faptul că nu ar fi fost notificat Consiliul Audiovizualului despre modificările operate, a fost prezentată public de preşedinta Consiliului, dna Liliana Vițu, prin urmare este veridică. De asemenea, IP Compania „Teleradio-Moldova” a remarcat în răspunsul din 17.11.2022 că în petiţie este negată afilierea politică a celor două posturi TV, dar totodată postul public de televiziune „Moldova 1” este acuzat de încălcarea legislaţiei din motiv că „nu a fost prezentată poziţia oficială a Partidului la aceste evenimente”.

La acest aspect, IP Compania „Teleradio-Moldova” a solicitat ca în şedinţa Consiliului Audiovizualului din data de 02.12.2022, reprezentanții SC Telesistem TV SRL să specifice la ce partid anume se referă şi care este relaţia dintre acel partid şi instituţiile media vizate. În concluzie, IP Compania „Teleradio-Moldova” şi-a exprimat dezacordul faţă de acuzaţiile aduse de SC Telesistem TV SRL privind încălcarea prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale şi a confirmat faptul că postul public de televiziune „Moldova 1” asigură informarea corectă şi imparţială a publicului. Prin urmare, a solicitat respingerea integrală a petiţiei înaintate de SC Telesistem TV SRL, din motiv că este neîntemeiată.

Ulterior, IP Compania „Teleradio-Moldova” a prezentat Consiliului audiovizualului răspunsul nr. 02- 10/611 din 24.11.2022 la petiţia deputatei în Parlamentul RM, Marina Tauber nr. MT51 din 07.11.2022.

Prin acest răspuns, reclamantul a informat că la data de 4 noiembrie 2022 în cadrul emisiunii „Mesager” a fost difuzat un reportaj cu privire la perchiziţiile care au avut loc la sediul Partidului Politic „Şor”. Reporterul a povestit într-un live despre ceea ce s-a întâmplat la faţa locului. Referitor la suma de bani ridicată, mai exact 321.700 lei, acesta a fost preluată de pe site-ul Procuraturii Generale, iar corespondentul a făcut trimitere la sursă. A informat că pe site-ul Procuraturii Generale http://procuratura.md/md/ncwslst/l211/1/9316/) este menţionat că „mijloacele băneşti erau destinate pentru plata neoficială a salariilor, achitate în plic angajaţilor partidului din partea grupului criminal organizat”. În acest context IP Compania „Teleradio-Moldova” califică drept nefondate acuzaţiile deputatei în Parlamentul RM, Marina Tauber privind încălcarea prevederilor legale la difuzarea acestui reportaj. Cu referire la informaţia privind cele 50 de perchiziţii care au avut loc în mai multe locaţii şi despre faptul că au fost ridicate milioane de lei, reclamantul a informat că datele respective au fost prezentate de către şeful Procuraturii Anticorupţie, dna Veronica Dragalin în cadrul unei conferinţe de presă din data de 20 octombrie 2022 (https://www.privesc.eu/Arhiva/100872/Briefing-de-presa-sustinut-de-procuror-sef-al-Procuraturii-Anticoruptie--Veronica-Dragalin).

Şi de această dată reporterul a citat informaţia furnizată de Procuratura Anticorupţie. Suplimentar, IP Compania „Teleradio-Moldova” a informat că în ştire au fost prezentate poziţiile, atât a avocatul Partidului Politic „Şor”, Vadim Banaru, cât şi a deputatului Partidului Politic „Şor” Reghina Apostolova, care au vorbit despre descinderile efectuate. Cei doi reprezentanţi ai formaţiunii politice şi-au exprimat opinia la acţiunile desfăşurate de ofiţerii CNA.

Astfel, IP Compania „Teleradio-Moldova” susţine că şi-a onorat obligaţia de a aborda imparţial evenimentul cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii. Cu referire la al doilea reportaj difuzat la 4 noiembrie 2022, reclamantul a informat că a fost realizat din declaraţiile făcute de şefa statului, dna Maia Sandu pentru presa din România. În ştire, Preşedintele Republicii Moldova, dna Maia Sandu face referire la constatările făcute de către Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii, unde se vorbeşte despre relaţii, colaborări între grupări corupte din Republica Moldova, între partide proruse din Republica Moldova şi serviciile secrete din Federaţia Rusă (https://md.usembassv.gov/treasurv-targets-coiTUPtion-and-the-kremlins-malign-influence-operations-in-moldova/?fbclid-IwAR3WIxpU-GGbvbWbTg3Dli9OiU0HLBRdVl-mRFqGkKw9Mr4s5EG9rmxCvk).

Şi în acest caz, IP Compania „Teleradio-Moldova” s-a informat din surse oficiale, prin urmare, a calificat ca nefondate acuzaţiile dnei Marina Tauber.

În privinţa celui de-al treilea reportaj vizat în petiţie, reclamantul a menţionat că reflectă interceptările făcute publice de către Inspectoratul General de Poliţie. Petiţionara a acuzat postul de televiziune „Moldova 1” că ar fi dat calificativul „destabilizări în timpul protestelor organizate la Chişinău”. în cadrul reportajului, reclamantul a prezentat un fragment din comunicatul de presă.

Astfel, IP Compania „Teleradio-Moldova” a fost acuzată de faptul că aceste comentarii sunt realizate de reporter ca proprie opinie, nu ca fapt şi nu ca un citat al organului de urmărire penală, ceea ce nu corespunde realităţii. Or, reporterii postului de

televiziune „Moldova 1”, preiau informațiile doar din surse oficiale, iar în cazul dat informaţiile au fost preluate de la Inspectoratul General de Poliţie. Mai mult, pentru a obţine reacţia Partidului Politic „Şor”, de mai multe ori a fost apelată telefonic purtătoarea de cuvânt a formaţiunii, dna Alina Şargu, care nu a răspuns apelurilor reporterilor postului de televiziune „Moldova 1”.

Referitor la ştirea despre respingerea cererii de înlocuire a măsurii preventive a doamnei Marina Tauber, în răspunsul din 24.11.2022 IP Compania „Teleradio-Moldova” a menţionat că informaţia respectivă a fost verificată şi a fost confirmată de purtătorul de cuvânt al Procuraturii Generale. Astfel, toate datele despre perchiziţii, banii ridicaţi în urma descinderilor, dar şi acuzaţiile care i se aduc dnei Marina Tauber sunt preluate din surse oficiale. Distins de aspectele invocate în petiţii, IP Compania „Teleradio-Moldova” a informat Consiliul audiovizualului despre faptul că postul de televiziune „Moldova 1” a reflectat toate protestele Partidului Politic „Şor” şi a fost prezentă la şedinţele de judecată a Marinei Tauber, iar toate ştirile difuzate pe post au fost şi sunt echidistante şi imparţiale. Prin urmare, reclamantul consideră aşa-numitele abateri invocate în petiţie şi susţinute de Consiliul audiovizualului, drept elemente ale unei campanii de denigrare a IP Compania „Teleradio-Moldova”, inclusiv a postului de televiziune „Moldova-1”, iar acuzaţiile aduse de deputata Marina Tauber sunt tendenţioase şi nejustificate.

Susține că, IP Compania „Teleradio-Moldova” condamnă imixtiunea partidelor în activitatea editorială a posturilor publice de radio şi televiziune care-i aparţin, inclusiv postul TV „Moldova 1”. Ori, în temeiul art. 34 din Codul serviciilor media audiovizuale al RM: (1) Independenţa editorială a furnizorilor publici de servicii media este garantată prin lege. Este interzisă imixtiunea autorităţilor publice, a partidelor si altor organizaţii social-politice, a sindicatelor, a organizaţiilor comerciale şi economice sau a grupurilor de interese. (4) Organele de conducere şi cele de supraveghere a activităţii furnizorului public de serviicii media sînt obligate să asigure în cadrul instituţiei, independenţa editorială, autonomia instituţională, libertatea de creaţie a angajaţilor.

În concluzie, prin răspunsul său IP Compania „Teleradio-Moldova” a informat că la difuzarea reportajelor vizate în petiţia deputatei în Parlamentul RM, Marina Tauber a respectat prevederile legale, prin asigurarea imparţialităţii, echilibrului şi favorizarea liberei formări a opiniilor, şi în temeiul art. 83 din Codul serviciilor media audiovizuale, a solicitat respingerea integrală a petiţiei respective.

Conform art. 4 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, Statul garantează libertatea de exprimare a mass-media. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspândească informaţii de interes public decât în condiţiile legii. Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public. Pe lângă garanţiile prevăzute la art. 3, libertatea de exprimare a mass-mediei admite şi un anumit grad de exagerare sau chiar provocare, cu condiţia să nu se denatureze esenţa faptelor.

Iar conform art. 6 din Legea cu privire la libertatea de exprimare: Orice persoană are libertatea de a primi informaţii de interes public prin intermediul mass-mediei.

Având în vedere circumstanţele expuse, constată că decizia Consiliului audiovizualului este neîntemeiată, deoarece cauza a fost examinată superficial, iar concluziile Consiliului sunt contradictorii circumstanţelor de fapt şi de drept. Mai mult, această decizie aduce prejudicii imense imaginii furnizorului public de servicii media, sfidează drepturile privind libertatea de exprimare a jurnaliştilor IP Compania „Teleradio-Moldova", precum şi dreptul la informare corectă, echidistantă şi promptă a publicului.

Solicită reclamantul IP Compania „Teleradio-Moldova", anularea deciziei Consiliului Audiovizualului din 02.12.2022 prin care Instituţia Publică Compania „Teleradio-Moldova" a fost sancţionată cu două avertizări publice şi a fost obligată să difuzeze textul sancţiunilor și anularea scrisorii Consiliului Audiovizualului nr. 1742 din 02.12.2022, prin care IP Compania „Teleradio-Moldova" a fost informată despre sancţiunile aplicate, obligativitatea difuzării textului acestora şi a fost obligată să prezinte raportul privind difuzarea textului sancţiunilor în termen de 5 zile.

**Poziţia instanţei de fond:**

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, s-a respins, ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de IP Compania „Teleradio-Moldova" către Consiliul Audiovizualului privind anularea actelor administrative.

**Solicitarea apelantului:**

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 11 ianuarie 2024 IP Compania „Teleradio-Moldova", a declarat cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie admisă.

**Termenul de declarare a apelului:**

Potrivit art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic.

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 11 decembrie 2023, apelul fiind declarat la data de 11 ianuarie 2024, la data de 03 iunie 2024, apelantul IP Compania „Teleradio-Moldova" a recepționat hotărârea motivată, la data de 02 iulie 2024 a depus motivarea apelului, astfel Colegiul constată că, apelul nemotivat și apelul motivat au fost depuse în interiorul termenului legal.

**Argumentele participanților la proces:**

În motivarea cererii de apel a invocat apelantul argumente similare celor expuse în cererea de chemare în judecată din 04 decembrie 2022, invocând la acest aspect că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, consideră că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin, iar concluziile instanţei de fond sunt contradictorii cu circumstanţele speţei, în acelaşi timp fiind încălcate şi aplicate eronat normele de drept material.

Menționează că, referitor la concluziile instanţei inferioare expuse la pagina 13 din hotărâre, le consideră neîntemeiate şi contrare circumstanţelor cauzei, făcând referire la reportajul cu titlul „ Noul proprietar, tot din Rusia ”, difuzat la postul public de televiziune „Moldova 1” în data de 4 noiembrie 2022 a fost preluat de pe siteul „Ziarului de Gardă”.

Relevă că, referitor la concluziile instanţei inferioare expuse la pagina 10 din hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Râşcani din 11.12.2023, le consideră neîntemeiate şi contrare circumstanţelor cauzei, făcând referire la reportajul cu titlul „Noi percheziţii la partidul Şor” difuzat la data de 4 noiembrie 2022 în cadrul emisiunii „Mesager”, invocând argumentele similare celor expuse în cerere.

Indică că, cu referire la concluziile instanţei inferioare expuse la pagina 10 din hotărâre, le consideră neîntemeiate şi contrare circumstanţelor cauzei, referindu-se la reportajul cu titlul „Nu vom admite să fim atacaţi” difuzat la 4 noiembrie 2022, explicând că apelantul a informat că a fost realizat din declaraţiile făcute de şefa statului, dna Maia Sandu pentru presa din România.

Declară că, în privinţa reportajului cu titlul „Proteste, noi dezvăluiri”, apelantul a menţionat că reflectă interceptările făcute publice de către Inspectoratul General de Poliţie. Or, reieterează că reporterii postului de televiziune „Moldova 1” preiau informaţiile doar din surse oficiale, iar în cazul dat informaţiile au fost preluate de la Inspectoratul General de Poliţie.

Afirmă că, referitor la reportajul cu titlul „Rămâne în arest” IP Compania „Teleradio-Moldova” a menţionat că informaţia respectivă a fost verificată şi a fost confirmată de purtătorul de cuvânt al Procuraturii Generale. Astfel toate datele despre perchiziţii, banii ridicaţi în urma descinderilor, dar şi acuzaţiile care i se aduc dnei Marina Tauber sunt preluate din surse oficiale.

Susține că, la examinarea circumstanţelor cauzei însă, instanţa de fond a dat dovadă de subiectivism, nu a luat în consideraţie argumentele prezentate de IP Compania „Teleradio-Moldova” prin prisma normelor de drept aplicabile şi în consecinţă a emis o hotărâre ilegală.

Consideră că, hotărârea în partea contestată este neîntemeiată, prima instanţă a interpretat şi a aplicat eronat normele de drept material, concluziile instanţei sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, iar circumstanţele importante pe care prima instanţă le consideră constatate nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente. Suplimentar, instanţa de fond, în hotărârea contestată a omis argumentarea prin prisma prevederilor legale, a concluziilor indicate.

Opinează că, prima instanţă a examinat superficial cauza respectivă, a interpretat şi a aplicat eronat normele de drept material, iar circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin.

La data de 12 august 2024, Consiliul Audiovizualului a depus referință asupra cererii de apel declarată de IP Compania „Teleradio-Moldova”.

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului IP Compania „Teleradio-Moldova”, Istratii Eugeniu a susținut cererea de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Reprezentantul intimatului Consiliul Audiovizualului, Chițanu Grigore, a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

**Aprecierea instanţei de apel:**

Potrivit art.195 Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii – respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.219 alin.(1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În corespundere cu prevederile art.221 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art.220 alin.(1) Cod administrativ, stabilesc că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din conținutul art.93 din Codul administrativ, se stabilește sarcina probațiunii, potrivit căreia, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi casată integral, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată de IP Compania „Teleradio-Moldova” către Consiliul

Audiovizualului, urmează a fi admisă, iar decizia Consiliului Audiovizualului nr. 359 din 02.12.2022 anulată, din considerentele ce succed.

*Circumstanțele de fapt ale cauzei:*

Din materialele cauzei se atestă că, prin Decizia nr. 359 din 02 decembrie 2022, s-a decis sancţionarea IP Compania „Teleradio-Moldova", fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Moldova-1" cu două avertizări publice, pentru încălcarea prevederilor art.13 alin.(5) lit. a) şi art.13 alin.(6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale.

Nefiind de acord cu decizia Consiliului Audiovizualului nr. 359 din 02 decembrie 2022, la data de 04 decembrie 2022, reclamantul IP Compania „Teleradio-Moldova" s-a adresat în instanța de contencios administrativ, cu cerințele deduse judecății.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, prin hotărârea din 11 decembrie 2023, a respins acțiunea lui IP Compania „Teleradio-Moldova".

Verificînd legalitatea actului contestat, Completul specializat consideră eronată concluzia instanței de fond privind respingerea acțiunii înaintate de IP Compania „Teleradio-Moldova", din următoarele considerente.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii lui IP Compania „Teleradio-Moldova", instanța de apel reține următoarele.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individuale – decizia Consiliului Audiovizualului nr. 359 din 02.12.2022, constitui acte defavorabil reclamantului – IP Compania „Teleradio-Moldova”.

Iar din analiza actului administrativ contestate, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în contestare conform art.206 Cod administrativ.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Conform art. 209 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

În conformitate cu art. 84 alin. (15) Codul serviciilor media audiovizuale, deciziile Consiliului Audiovizualului pot fi contestate în instanţa de judecată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de IP Compania „Teleradio-Moldova” a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, IP Compania „Teleradio-Moldova” fiind subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, instanța de apel consideră acțiunea admisibilă și urmează a purcede la examinarea pe fond a acesteia.

Potrivit art. 75 alin.(4) lit. a) Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului exercită controlul asupra modului în care furnizorii şi distribuitorii de servicii media îşi îndeplinesc obligaţiile asumate, conform prezentului cod. Controlul asupra conţinuturilor serviciilor media audiovizuale şi ale programelor audiovizuale este exercitat numai după furnizarea acestora, în conformitate cu art.7 alin.(5).

Iar, potrivit alin.(6) și (7) al aceluiași articol, (6) În vederea exercitării atribuţiilor, Consiliul Audiovizualului emite acte normative, precum şi reguli de conduită profesională cu caracter de recomandare.

(7) Consiliul Audiovizualului aplică sancţiuni în conformitate cu prezentul cod.

Potrivit art.83 Codul serviciilor media audiovizuale, (1) Supravegherea respectării prevederilor prezentului cod şi sancţionarea încălcărilor, precum şi controlul îndeplinirii obligaţiilor şi a deciziilor adoptate în temeiul şi pentru aplicarea prezentului cod revin Consiliului Audiovizualului.

(2) În activitatea de supraveghere şi control, Consiliul Audiovizualului solicită informaţiile şi actele necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului cod. Solicitantul indică temeiul legal, scopul solicitării şi termenul prezentării informaţiei.

(3) Consiliul Audiovizualului exercită controlul ca urmare a petiţiei depuse de către o persoană fizică sau juridică.

(4) În cazurile prevăzute la alin.(3) lit.b) şi c), Consiliul Audiovizualului, în termen de 15 zile lucrătoare din data depunerii sesizării ori petiţiei, efectuează un control privind circumstanţele de fapt. Termenul respectiv poate fi prelungit prin decizia Consiliului Audiovizualului cu cel mult 15 zile lucrătoare. În cel mult 5 zile lucrătoare după efectuarea controlului privind circumstanţele de fapt, Consiliul Audiovizualului examinează sesizarea sau petiţia în şedinţă publică, anunţă rezultatele controlului, audiază subiecţii interesaţi şi decide respingerea sau acceptarea sesizării ori petiţiei şi, după caz, aplicarea unei sancţiuni, în condiţiile prevăzute de prezentul cod.

În conformitate cu art. 34 Codul serviciilor media audiovizuale, (1) Independenţa editorială a furnizorilor publici de servicii media este garantată prin lege. *Este interzisă imixtiunea autorităţilor publice, a partidelor şi altor organizaţii social-politice, a sindicatelor, a organizaţiilor comerciale şi economice sau a grupurilor de interese*.

(3) Independenţa editorială şi libertatea de creaţie includ dreptul exclusiv al organului de conducere şi al organului de supraveghere a activităţii furnizorului public de servicii media de a adopta, în limitele stabilite de prezentul cod, decizii cu privire la:

a) determinarea politicii editoriale, aprobarea şi modificarea conţinutului serviciilor media audiovizuale şi a grilei de emisie;

b) organizarea activităţii editoriale şi de creaţie;

c) conceperea, producerea şi difuzarea programelor audiovizuale;

d) alte activităţi stabilite de prezentul cod şi/sau de organul de supraveghere a activităţii furnizorului public de servicii media.

(4) Organele de conducere şi cele de supraveghere a activităţii furnizorului public de servicii media sînt obligate să asigure, în cadrul instituţiei, independenţa editorială, autonomia instituţională, libertatea de creaţie a angajaţilor.

După cum atestă actele cauzei, la data de 09.11.2022, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a recepţionat petiţia nr. 60/22 din 07.11.2022 din partea furnizorului de servicii media „Telesistem TV” SRL, prin care se invocă faptul că serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a difuzat în cadrul principalului program informativ „Mesager” din 04.11.2022, ora 21:00, o ştire cu privire la „Telesistem TV” SRL referitor la schimbările avute la nivelul fondatorului, beneficiarului efectiv şi afilierea cu un partid politic. (f.1 dosar administrativ)

Totodată, la data de 18.11.2022, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a recepţionat petiţia MT nr. 51/07.11.2022 din partea deputatei în Parlamentul Republicii Moldova, Marina Tauber, prin care se specifică că pe 02 şi 04 noiembrie 2022, în cadrul principalelor programe informative „Mesager” de la ora 21:00, au fost difuzate, cel puţin, 4 reportaje care au depăşit cadrul legal în vigoare. (f.7-10 dosar administrativ)

Prin scrisorile nr. 1647/15.11.2022 şi nr. 1660/18.11.2022, în scopul examinării obiective a tuturor circumstanţelor sesizate, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a solicitat furnizorului public de servicii media IP Compania „Teleradio-Moldova”, prezentarea opiniilor referitor la cele invocate în petiţii. (f.3, 11 dosar administrativ)

Prin scrisorile nr. 02-10/600 din 17.11.2022 şi nr. 02-10/611/24.11.2022, IP Compania „Teleradio- Moldova”, fondatoarea serviciului media audiovizual public de

televiziune „Moldova-1”, s-a expus pe marginea petiţiilor depuse. (f.16-18, 21-24 dosar administrativ)

Potrivit Raportului de monitorizare al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru perioada 02 și 04 noiembrie 2022, se atestă că în conformitate cu prevederile art.75 alin.(4) lit. a) şi art.83 alin.(3) lit. c) Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea serviciului media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” prin prisma celor invocate în petiţiile recepţionate din partea „Telesistem TV” SRL şi deputatei în Parlamentul Republicii Moldova, Marina Tauber. (f.27-32 dosar administrativ)

Rezultatele monitorizării au atestat că în data de 02.11.2022, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1”, în cadrul principalului program informativ „Mesager” de la ora 21:00, a difuzat următoarele subiecte cu implicarea Partidului Politic ŞOR.

Primul subiect cu titlul „Noi percheziţii la Partidul ŞOR” se referă la perchiziţiile efectuate de către ofiţerii Centrului Naţional Anticorupţie şi procurorii Procuraturii Anticorupţie la sediul central al Partidului ŞOR.

Astfel, de la faţa locului, unde au avut loc perchiziţiile Procuraturii Anticorupţie şi CNA, a vorbit reportera care a menţionat: „Perchiziţiile au început în amiaza acestei zile la sediul central al partidului. Au fost efectuate perchiziţii de către procurorii anticorupţie, dar şi ofiţerii CNA. Perchiziţiile au durat mai multe ore. La fel, este de menţionat că Procuratura Generală, în cadrul perchiziţiilor efectuate, de astăzi, au depistat şi ridicat bani în valoare de peste 300 de mii de lei. Mijloacele băneşti erau destinate pentru plata neoficială a salariilor achitate în plic angajaţilor partidului. Amintim că, în data de 20 octombrie, oamenii legii au efectuat peste 50 de perchiziţii la mai mulţi membri ai Partidului ŞOR. în urma acestora au fost ridicaţi aproape peste 4 milioane de lei, bani destinaţi pentru participanţii protestelor anti-guvernare, a anunţat Procuratura Generală. ”

Deasemenea, în cadrul subiectului au fost difuzate opiniile avocatului Partidului ŞOR, Vadim Banaru, şi a deputatei formaţiunii, Reghina Apostolova. În legătură cu situaţia creată, Vadim Banaru a precizat: „S-a efectuat măsura procedurală de perchiziţii în oficiul partidului amplasat. Au fost ridicate mai multe obiecte conform procesului-verbal. Respectiv, o parte din persoanele care s-au aflat în sediul partidului au fost escortate la CNA. Urmează să mai fie întreprinse acţiuni de urmărire penală.”

La rândul său, Reghina Apostolova a specificat: „Peste 20 de persoane, procurorul şi ofiţerii CNA au venit în oficiu şi au efectuat perchiziţii. Au fost escortate 8 persoane până la stabilirea tuturor circumstanţelor. ”

Un alt subiect, supus monitorizării în data de 02.11.2022, este „Nu vom admite să fim atacaţi”. Reportajul are la bază un fragment din interviul preşedintei Republicii Moldova, Maia Sandu, acordat unei redacţii de presă din România.

Prezentatoarea programului informativ vine cu comentariile: „Autorităţile de la Chişinău iau în calcul o lovitură de stat orchestrată de către Federaţia Rusă şi serviciile secrete ale acesteia. Declaraţia a fost făcută de preşedinta ţării, Maia Sandu, într-un interviu pentru presa din România. Şefa statului a menţionat că nu va permite ca Republica Moldova să fie atrasă în război. ”Astfel, preşedinta Republicii Moldova, Maia

Sandu, a declarat următoarele: „Am văzut de curând şi constatările Departamentului de Stat al SUA, unde se vorbeşte despre relaţii, colaborări între grupări corupte din Republica Moldova, între partide pro-ruse din Republica Moldova şi serviciile secrete din Federaţia Rusă. Şi, da, ştim că există intenţii, încercări de a destabiliza situaţia din Republica Moldova. Deci, vorbim de gruparea „ŞOR”...de curând am văzut că a revenit în spaţiul public un anumit mesaj al lui Plahotniuc, după ce a nimerit în lista sancţiunilor SUA... în primul rând, admit că există oameni supăraţi, care vor merge la proteste, pentru că nu toată lumea înţelege cine se face vinovat de aceste preţuri foarte mari la resursele energetice. Respectăm dreptul cetăţenilor de a protesta, de a critica guvernarea [..] Dar, există şi dovezi că oamenii care sunt scoşi la proteste, în aceste săptămâni, sunt plătiţi de grupările corupte.”

Prin urmare, este de menţionat că unul din principiile informării corecte în cadrul programelor audiovizuale de ştiri ţine de asigurarea imparţialităţii, echilibrului şi de favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziţie, iar la acuzaţiile făcute de preşedinta Maia Sandu în adresa partidului ŞOR, precum că formaţiunea ar fi o grupare coruptă cu intenţii de a destabiliza situaţia din ţară, serviciul media audiovizual public de televiziune nu a echilibrat informaţiile prezentate prin a oferi poziția părții vizate.

În cadrul programului informativ „Mesager” din data de 04.11.2022, ora 21:00, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova 1” a difuzat subiecte care, de asemenea, au fost prezentate fără prezentarea punctelor de vedere aflate în opoziţie.

În subiectul „Proteste, noi dezvăluiri” prezentatoarea relatează despre unele înregistrări publicate de Inspectoratul de Poliţie, care surprind discuţii la telefon şi imagini cu persoane care ar fi participat la acţiuni de destabilizare a protestelor.

Astfel, prezentatoarea menţionează: „Inspectoratul de Poliţie a publicat noi interceptări audio şi filmări realizate cu camera ascunsă şi care surprind discuţii la telefon şi imagini cu persoane care ar fi participat la acţiuni de destabilizare a protestelor organizate de Partidul ŞOR. În înregistrări sunt surprinse mai multe discuţii dintre sportivi de performanţă care trebuiau să adune tineri cu constituţie atletică pentru a organiza provocări în timpul manifestaţiilor. Aceştia discută despre sumele de bani promise şi se plâng că nu reuşesc să adune un număr mare de persoane, întrucât mulţi ar refuza să se implice.”

În reportaj sunt inserate mai multe discuţii telefonice ale unor persoane necunoscute care vorbesc despre acţiunile care ar trebui întreprinse la protest, despre sumele de bani pentru participarea la manifestaţii etc.: „Uite, m-a sunat Saşa, mi-a zis că pe mâine tu să aduci 90 de oameni, fix ca şi Duminica trecută [..]” sau „Să vă băgaţi în „tolpa”, câte doi în fiecare colţ [..]" sau „Luaţi-vă toată echipa şi treceţi pe prima linie cu toţi împreună, toţi grămadă să fiţi! Cum ajungeţi, rupeţi măcar o dată!”. „La ce bun mai vin oamenii la protest, dacă nici nu reuşesc să ajungă în centru?” „Toţi m-au refuzat, nu ştiu cine dă mai scump, le dă 100 [..] Toţi refuză. Măcar 10-15 să fi adunat”

La finalul reportajului se menţionează: „Oamenii legii au efectuat în această dimineaţă mai multe perchiziţii într-un dosar privind dezordinea în masă. Procurorii PCCOCS şi ofiţerii de investigaţie din cadrul poliţiei au atribuit statut de bănuit pentru 8

persoane şi au ridicat 380 de mii de lei şi alte probe. Potrivit anchetatorilor, banii urmau să fie utilizaţi pentru recrutarea, organizarea, transportarea şi remunerarea persoanelor instigate spre implementarea acţiunilor de dezordine în masă. Oamenii legii continuă investigaţiile, inclusiv în vederea stabilirii altor persoane din grupul criminal organizat. Conform legii infracţiunea investigată se pedepseşte cu detenţie pe un termen de la 4 la 8 ani."

În reportajul nominalizat se atestă lipsa poziţiei formaţiunii politice Partidul ŞOR, deoarece în subiect s-a menţionat că au fost surprinse discuţii la telefon şi imagini cu persoane „ care ar fi participat la acţiuni de destabilizare a protestelor organizate de Partidul ŞOR", prin mobilizarea persoanelor cu constituţie atletică pentru a organiza provocări în timpul manifestaţiilor, iar discuţiile descifrate mai sus amplifică impactul subiectului asupra opiniei publice. Astfel, nu a fost respectat principiul imparţialităţii în contextul asigurării informării corecte în cadrul programelor de ştiri.

În următorul subiect întitulat „Rămâne în arest" este vorba despre faptul că deputata Partidului ŞOR, Marina Tauber, rămâne în arest la domiciliu. Decizia a fost luată de magistraţii Judecătoriei Chişinău, care au respins solicitarea avocaţilor deputatei Marina Tauber privind anularea arestului şi cercetarea în libertate. După expunerea acestor fapte, prezentatoarea a făcut o relatare despre ultimele evenimente în care a fost implicată Marina Tauber şi Partidul ŞOR, prin următoarele comentarii: „ Tauber este vizată în două cauze penale: acceptarea finanţării Partidului ŞOR din partea unui grup criminal organizat şi falsificarea raportului privind gestiunea financiară a partidului. în urma perchiziţiilor efectuate recent la sediul formaţiunii, procurorii au ridicat peste 300 de mii de lei. Potrivit Procuraturii Generale, banii erau destinaţi pentru plata neoficială a salariilor achitate în plic angajaţilor partidului. În data de 20 octombrie au mai fost făcute percheziţii, în urma cărora au fost ridicate peste 4 milioane de lei şi câteva mii de dolari. "

De asemenea, şi în cadrul acestui reportaj lipsesc principalele puncte de vedere cu privire la învinuirile care se aduc. Având în vedere că subiectul se află în dezbatere publică, principiul imparţialităţii trebuie să fie respectat prin prezentarea punctelor de vedere aflate în opoziţie.

Alt subiect supus controlului, cu titlul „Noul proprietar, tot din Rusia", este realizat în baza informaţiilor prezentate de publicaţia „Ziarul de Gardă" cu privire la furnizorul de servicii media „Telesistem TV" SRL, referitor la modificările făcute la nivel de proprietar al companiei.

Astfel, în debutul său, prezentatoarea vine cu afirmaţiile: „Un cetăţean rus este noul proprietar al posturilor de televiziune „Primul în Moldova" şi „Accent TV", afiliate, din această toamnă, lui Ilan Şor. Posturile de televiziune şi-au schimbat nu doar administratorul, ci şi proprietarii din Federaţia Rusă, scrie „Ziarul de Gardă". La scurt timp, CA a anunţat despre iniţierea unui control cu privire la modificările efectuate fără înştiinţarea instituţiei. "

În continuare sunt prezentate declaraţiile jurnalistei de la „Ziarul de Gardă", Natalia Zaharescu, care anunţă despre faptul că au fost verificate datele din Registrul persoanelor juridice din Federaţia Rusă şi s-a constatat că furnizorul de servicii media

„Telesistem TV” SRL are un nou proprietar – compania rusă „Диаманд Эстейт”, care este deţinută sută la sută de un cetăţean al Federaţiei Ruse.

Totodată, în reportaj este inserată secvenţa video din cadrul şedinţei publice, în care membrul CA, Ruslan Mihalevschi, solicită iniţierea unui control în acest sens cu privire la compania „Telesistem TV” SRL.

Deşi la realizarea subiectului s-a făcut trimitere la sursă şi la documentele care confirmă că furnizorul de servicii media are un nou proprietar, opinia „Telesistem TV” SRL era necesară, deoarece, la realizarea unui material, jurnaliştii trebuie să ţină cont de regula prezentării părţilor vizate şi să nu relateze informaţia imparţial, având în vedere că în subiect se menţionează că serviciile media audiovizuale de televiziune „Primul în Moldova” şi „Accent TV” sunt afiliate lui Ilan Şor şi că instituţia nu a anunţat Consiliul despre noile modificări efectuate.

Mai mult, autorul petiţiei este partea vizată în reportaj, care sesizează asupra faptului că poziţia oficială a furnizorul de servicii media „Telesistem TV” SRL nu a fost solicitată.

În context, ca urmare a monitorizării subiectelor în cadrul cărora au fost atestate lipsa punctelor de vedere aflate în opoziţie, sunt relevante prevederile art.13 alin.(6) lit. a) potrivit cărora: „În cadrul programelor audiovizuale de ştiri şi de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie sa fie respectate următoarele cerinţe: asigurarea imparţialităţii, echilibrului şi favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziţie, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică.” (f.27-32 dosar administrativ)

Potrivit art. 13 alin.(6) lit. a) Codul serviciilor media audiovizuale, în cadrul programelor audiovizuale de ştiri şi de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie sa fie respectate cerinţele cu privire la asigurarea imparţialităţii, echilibrului şi favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziţie, în perioada în care problemele sînt în dezbatere publică.

Completul judiciar menționează că, în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (7) Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziţie se asigură, de regulă, în cadrul aceluiaşi program audiovizual, iar în mod excepţional, în programele următoare. În cazul în care cei solicitaţi refuză să participe sau să îşi exprime punctul de vedere, acest lucru trebuie menţionat în cadrul programului audiovizual. *Absenţa punctului de vedere al uneia dintre părţi nu exonerează realizatorul/moderatorul de asigurarea imparţialităţii*.

Astfel, instanța de apel conchide că, informațiile cu privire la subiectele reflectate în Raportului de monitorizare al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru perioada 02 și 04 noiembrie 2022, care reprezintă obiectul dezbaterilor judiciare în prezenta cauză au fost preluate de către reclamantul IP Compania „Teleradio-Moldova” din sursele oficiale la care a făcut referire în reportajele sale precum – Inspectoratul General al Poliției, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze

Speciale, Procuratura Generală, precum și Președintele Republicii Moldova, instituții și persoane care se bucură de o credibilitate înaltă în cadrul societății.

Într-un alt context, în privința reportajului preluat de la Ziarul de Gardă, atât în decizia contestată, cât și în acțiune a fost specificat faptul că în informația dată a fost indicată sursa, iar din conținutul acesteia rezultă că informația prezentată publicului de către reclamantul IP „Teleradio Moldova" nu este una deformată, or, conținutul acesteia nu a suferit careva modificări, prin urmare în acest context, responsabilitatea privind nerespectarea dispozițiilor art. 13 alin.(6) lit. a) Codul serviciilor media audiovizuale îi revine sursei originale, în situația în care se constată că atare dispoziții au fost încălcate, or în cauza abordată în speță Completul specializat nu a reușit să identifice faptul că preluarea informațiilor cu citarea sursei, ar crea aparența prezentării unor informații părtinitoare de către instituția media reclamantă.

Totodată, în virtutea interesului public al informațiilor difuzate, reieșind din caracterul acestora, care se referă la intentarea unor dosare penale în privința unui partid politic, organizarea protestelor, opinia șefului statului asupra unor actori politici, precum și apartenența unor instituții media persoanelor publice, instituția media – la caz IP „Teleradio Moldova" are obligația de a informa publicul cât mai rapid asupra principalelor știri, dat fiind faptul că o întârziere afectează dreptul publicului de a fi informat, fapt ce necesită o reacție rapidă din partea companiei media, furnizând informații relevante într-un timp util, astfel lipsa de reacție din partea persoanelor publice vizate, nu poate constitui un impediment la realizarea și difuzarea știrilor ce vizează interesul public.

Completul specializat ține să mai evidențieze că în reportajele în care Consiliul Audiovizualului a constatat încălcarea de către reclamantul IP „Teleradio Moldova" al dispozițiilor art. 13 alin.(6) lit. a) Codul serviciilor media audiovizuale sunt vizate persoane publice, care urmează să accepte un nivel mai ridicat de expunere și scrutin din partea instituțiilor mass-media, având un impact semnificativ asupra societății, dat fiind faptul că activitatea acestora este de interes general.

Mai mult ca atât, instanța a stabilit că în reportajele menționate, reclamantul face referire la informații oficiale, confirmate de către instituțiile statului și expune fapte deja confirmate și verificate, care nu conțin acuzații sau atacuri în adresa subiecților vizați, instituția nu interpretează aceste fapte în defavoarea acestora și nu insinuează careva situații care deja s-au produs, utilizează un limbaj neutru, formulările fiind factuale, fără conotații emoționale și nu sugerează o anumită poziție, respectiv, nu poate fi vorba despre încălcarea regulilor deontologice de către reclamant, prin relatarea informațiilor într-o manieră părtinitoare, fiind în esență o informație obiectivă, preluată din surse oficiale și în opinia instanței de judecată nu necesită un punct de vedere suplimentar.

În conformitate cu art. 4 Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, (1) Statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. *Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspîndească informaţii de interes public decît în condiţiile legii*.

(2) Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public.

(3) Pe lîngă garanţiile prevăzute la art. 3, libertatea de exprimare a mass-mediei admite şi un anumit grad de exagerare sau chiar provocare, *cu condiţia să nu se denatureze esenţa faptelor*.

Prin urmare, Completul judiciar conchide că în cadrul programelor informative știrile au fost difuzate cu respectarea tuturor prevederilor legale, or, informațiile furnizate au avut un caracter obiectiv, fiind preluate din surse oficiale, nu au fost denaturate și nu conțin expunerea opiniei sau judecăților de valoare personale ale editorilor, ci se relatează niște fapte consumate și confirmate, iar în acest sens, Consiliul Audiovizualului neîntemeiat a constatat existența încălcărilor descrise în decizia contestată.

Aplicând reglementările art. 225 alin.(2) Cod administrativ, Completul judecătoresc subliniază că, efectivitatea controlului jurisdicțional impune ca în cadrul controlului legalității motivelor pe care se întemeiază un act administrativ individual defavorabil, instanța trebuie să se asigure că acesta se întemeiază pe o bază facturală suficient de solidă. Aceasta presupune, verificarea faptelor invocate în expunerea de motive a actului, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive, sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru susținerea deciziei în cauză, sunt întemeiate.

Iar, elementul fundamental al caracterului suficient al motivării actului administrativ, este cel al legalității. Or, este suficientă motivarea care arată aplicarea corectă și obiectivă a cadrului legal în vigoare în momentul adoptării actului și care este capabilă să explice suficient de convingător soluția legală aleasă de autoritatea publică.

În consecință, ținând cont de faptul că motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia, la caz, Completul judiciar conchide că decizia Consiliului Audiovizualului nr. 359 din 02.12.2022, urmează a fi anulată.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că soluția adoptată prin hotărârea primei instanţe este neîntemeiată, fiind adoptată cu interpretarea eronată al circumstanțelor de fapt ale cauzei, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de IP Compania „Teleradio-Moldova”, a casa hotărârea din 11 decembrie 2023, cu pronunțarea unei noi decizii de anulare a deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 359 din 02.12.2022.

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

**D E C I D E :**

Apelul declarat de IP Compania „Teleradio-Moldova”, se admite.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, și se emite o nouă decizie prin care:

Acțiunea în contencios administrativ înaintată de IP Compania „Teleradio-Moldova” se admite.

Se anulează decizia Consiliului Audiovizualului nr. 359 din 02.12.2022.

Decizia cu drept de recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Braga Angela

Sîrbu Victoria